

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ МЕЂУНАРОДНЕ КОНВЕНЦИЈЕ ПРОТИВ РЕГРУТОВАЊА, КОРИШЋЕЊА, ФИНАНСИРАЊА И ОБУКЕ ПЛАЋЕНИКА

Члан 1.

Потврђује се Међународна конвенција против регрутовања, коришћења, финансирања и обуке плаћеника, усвојена у Њујорку 4. децембра 1989. године, у оригиналу на арапском, енглеском, француском, кинеском, руском и шпанском језику.

Члан 2.

Текст Међународне конвенције у оригиналу на енглеском језику и у преводу на српски језик гласи:

International Convention against the Recruitment,
Use Financing and Training of Mercenaries

The States Parties to the present Convention.

Reaffirming the purposes and principles enshrined in the Charter of the United Nations and in the Declaration on the Principles of International Law concerning Friendly Relations and Co-operation among States in accordance with the Charter of the United Nations,

Being aware of the recruitment, use, financing and training of mercenaries for activities which violate principles of international law such as those of sovereign equality, political independence, territorial integrity of States and self-determination of peoples,

Affirming that the recruitment, use, financing and training of mercenaries should be considered as offences of grave concern to all States and that any person committing any of these offences should either be prosecuted or extradited,

Convinced of the necessity to develop and enhance international co-operation among States for the prevention, prosecution and punishment of such offences,

Expressing concern at new unlawful international activities linking drug traffickers and mercenaries in the perpetration of violent actions which undermine the constitutional order of States,

Also convinced that the adoption of a convention against the recruitment, use, financing and training of mercenaries would contribute to the eradication of these nefarious activities and thereby to the observance of the purposes and principles enshrined in the Charter of the United Nations,

Cognizant that matters not regulated by such a convention continue to be governed by the rules and principles of international law,

Have agreed as follows:

Article 1

For the purposes of the present Convention,

1. A mercenary is any person who:

(a) Is specially recruited locally or abroad in order to fight in an armed conflict;

(b) Is motivated to take part in the hostilities essentially by the desire for private gain and, in fact, is promised, by or on behalf of a party to the conflict, material compensation substantially in excess of that promised or paid to combatants of similar rank and functions in the armed forces of that party;

(c) Is neither a national of a party to the conflict nor a resident of territory controlled by a party to the conflict;

(d) Is not a member of the armed forces of a party to the conflict;

and

(e) Has not been sent by a State which is not a party to the conflict on official duty as a member of its armed forces.

2. A mercenary is also any person who, in any other situation:

(a) Is specially recruited locally or abroad for the purpose of participating in a concerted act of violence aimed at:

(i) Overthrowing a Government or otherwise undermining the constitutional order of a State; or

(ii) Undermining the territorial integrity of a State;

(b) Is motivated to take part therein essentially by the desire for significant private gain and is prompted by the promise or payment of material compensation;

(c) Is neither a national nor a resident of the State against which such an act is directed;

(d) Has not been sent by a State on official duty; and

(e) Is not a member of the armed forces of the State on whose territory the act is undertaken.

Article 2

Any person who recruits, uses, finances or trains mercenaries, as defined in article 1 of the present Convention, commits an offence for the purposes of the Convention.

Article 3

1. A mercenary, as defined in article 1 of the present Convention, who participates directly in hostilities or in a concerted act of violence, as the case may be, commits an offence for the purposes of the Convention.

2. Nothing in this article limits the scope of application of article 4 of the present Convention.

Article 4

An offence is committed by any person who:

(a) Attempts to commit one of the offences set forth in the present Convention;

(b) Is the accomplice of a person who commits or attempts to commit any of the offences set forth in the present Convention.

Article 5

1. States Parties shall not recruit, use, finance or train mercenaries and shall prohibit such activities in accordance with the provisions of the present Convention.

2. States Parties shall not recruit, use, finance or train mercenaries for the purpose of opposing the legitimate exercise of the inalienable right of peoples to self-determination, as recognized by international law, and shall take, in conformity with international law, the appropriate measures to prevent the recruitment, use, financing or training of mercenaries for that purpose.

3. They shall make the offences set forth in the present Convention punishable by appropriate penalties which take into account the grave nature of those offences.

Article 6

States Parties shall co-operate in the prevention of the offences set forth in the present Convention, particularly by:

(a) Taking all practicable measures to prevent preparations in their respective territories for the commission of those offences within or outside their territories, including the prohibition of illegal activities of persons, groups and organizations that encourage, instigate, organize or engage in the perpetration of such offences;

(b) Co-ordinating the taking of administrative and other measures as appropriate to prevent the commission of those offences.

Article 7

States Parties shall co-operate in taking the necessary measures for the implementation of the present Convention.

Article 8

Any State Party having reason to believe that one of the offences set forth in the present Convention has been, is being or will be committed shall, in accordance with its national law, communicate the relevant information, as soon as it comes to its knowledge, directly or through the Secretary-General of the United Nations, to the States Parties affected.

Article 9

1. Each state Party shall take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over any of the offences set forth in the present Convention which are committed:

(a) In its territory or on board a ship or aircraft registered in that State;

(b) By any of its nationals or, if that State considers it appropriate, by those stateless persons who have their habitual residence in that territory.

2. Each State Party shall likewise take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences set forth in articles 2,3 and 4 of the present Convention in cases where the alleged offender is present in its territory and it does not extradite him to any of the States mentioned in paragraph 1 of this article.

3. The present Convention does not exclude any criminal jurisdiction exercised in accordance with national law.

Article 10

1. Upon being satisfied that the circumstances so warrant, any State Party in whose territory the alleged offender is present shall, in accordance with its laws, take him into custody or take such other measures to ensure his presence for such time as is necessary to enable any criminal or extradition proceedings to be instituted. The State Party shall immediately make a preliminary inquiry into the facts.

2. When a State Party, pursuant to this article, has taken a person into custody or has taken such other measures referred to in paragraph 1 of this article, it shall notify without delay either directly or through the Secretary-General of the United Nations:

(a) The State Party where the offence was committed;

(b) The State Party against which the offence has been directed or attempted;

(c) The State Party of which the natural or juridical person against whom the offence has been directed or attempted is a national;

(d) The State Party of which the alleged offender is a national or, if he is a stateless person, in whose territory he has his habitual residence;

(s) Any other interested State Party which it considers it appropriate to notify.

3. Any person regarding whom the measures referred to in paragraph 1 of this article are being taken shall be entitled:

(a) To communicate without delay with the nearest appropriate representative of the State of which he is a national or which *is* otherwise entitled to protect his rights or, if he is a stateless person, the State in whose territory he has his habitual residence;

(b) To be visited by a representative of that State.

4. The provisions of paragraph 3 of this article shall be without prejudice to the right of any State Party having a claim to jurisdiction in accordance with article 9, paragraph 1 (b), to invite the International Committee of the Red Cross to communicate with and visit the alleged offender.

5. The State which makes the preliminary inquiry contemplated in paragraph 1 of this article shall promptly report its findings to the States referred to in paragraph 2 of this article and indicate whether it intends to exercise jurisdiction.

Article 11

Any person regarding whom proceedings are being carried out in connection with any of the offences set forth in the present Convention shall be guaranteed at all stages of the proceedings fair treatment and all the rights and guarantees provided for in the law of the State in question. Applicable norms of international law should be taken into account.

Article 12

The State Party in whose territory the alleged offender is found shall, if it does not extradite him, be obliged, without exception whatsoever and whether or not the offence was committed in its territory, to submit the case to its competent authorities for the purpose of prosecution, through proceedings in accordance with the laws of that State. Those authorities shall take their decision in the same manner as in the case of any other offence of a grave nature under the law of that State.

Article 13

1. States Parties shall afford one another the greatest measure of assistance in connection with criminal proceedings brought in respect of the offences set forth in the present Convention, including the supply of all evidence at their disposal necessary for the proceedings. The law of the State whose assistance is requested shall apply in all cases.

2. The provisions of paragraph 1 of this article shall not affect obligations concerning mutual judicial assistance embodied in any other treaty.

Article 14

The State Party where the alleged offender is prosecuted shall in accordance with its laws communicate the final outcome of the proceedings to the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit the information to the other States concerned.

Article 15

1. The offences set forth in articles 2, 3 and 4 of the present Convention shall be deemed to be included as extraditable offences in any extradition treaty existing between States Parties. States Parties undertake to include such offences as extraditable offences in every extradition treaty to be concluded between them.

2. If a State Party which makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another State Party with which it has no extradition treaty, it may at its option consider the present Convention as the legal basis for extradition in respect of those offences. Extradition shall be subject to the other conditions provided by the law of the requested State.

3. States Parties which do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognize those offences as extraditable offences between themselves, subject to the conditions provided by the law of the requested State.

4. The offences shall be treated, for the purpose of extradition between States Parties, as if they had been committed not only in the place in which they occurred but also in the territories of the States required to establish their jurisdiction in accordance with article 9 of the present Convention.

Article 16

The present Convention shall be applied without prejudice to:

(a) The rules relating to the international responsibility of States;

(b) The law of armed conflict and international humanitarian law, including the provisions relating to the status of combatant or of prisoner of war.

Article 17

1. Any dispute between two or more States Parties concerning the interpretation or application of the present Convention which is not settled by negotiation shall, at the request of one of them, be submitted to arbitration. If, within six months from the date of the request for arbitration, the parties are unable to agree on the organization of the arbitration, any one of those parties may refer the dispute to the International Court of Justice by a request in conformity with the Statute of the Court.

2. Each State may, at the time of signature or ratification of the present Convention or accession thereto, declare that it does not consider itself bound by paragraph 1 of this article. The other States Parties shall not be bound by paragraph 1 of this article with respect to any State Party which has made such a reservation.

3. Any State Party which has made a reservation in accordance with paragraph 2 of this article may at any time withdraw that reservation by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 18

1. The present Convention shall be open for signature by all States until 31 December 1990 at United Nations Headquarters in New York.

2. The present Convention shall be subject to ratification. The instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

3. The present Convention shall remain open for accession by any State. The instruments of accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 19

1. The present Convention shall enter into force on the thirtieth day following the date of deposit of the twenty-second instrument of ratification or accession with the Secretary-General of the United Nations.

2. For each State ratifying or acceding to the Convention after the deposit of the twenty-second instrument of ratification or accession, the Convention shall enter into force on the thirtieth day after deposit by such State of its instrument of ratification or accession.

Article 20

1. Any State Party may denounce the present Convention by written notification to the Secretary-General of the United Nations.

2. Denunciation shall take effect one year after the date on which the notification is received by the Secretary-General of the United Nations.

Article 21

The original of the present Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations, who shall send certified copies thereof to all States.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed the present Convention.

I hereby certify that the foregoing text is a true copy of the International Convention against the Recruitment, Use, Financing and Training of Mercenaries, adopted by the General Assembly of the United Nations on 4 December 1989, the original of which is deposited with the Secretary-General of the United Nations, as the said Convention was opened for signature.

Je certifie que le texte qui précède est une copie conforme de la Convention internationale contre le recrutement, l'utilisation, le financement et l'instruction de mercenaires, adoptée par l'Assemblée générale des Nations Unies le 4 décembre 1989, dont l'original se trouve déposé auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies, telle que ladite Convention a été ouverte à la signature.

For the Secretary-General,
The Legal Counsel,

Pour le Secrétaire général,
Le Conseiller juridique,

Carl-August Fleischhauer

United Nations, New York
31 January 1990

Organisation des Nations Unies,
New York
le 31 janvier 1990

МЕЂУНАРОДНА КОНВЕНЦИЈА ПРОТИВ РЕГРУТОВАЊА, КОРИШЋЕЊА, ФИНАНСИРАЊА И ОБУКЕ ПЛАЋЕНИКА

Државе чланице ове конвенције

Поново потврђујући своју приврженост циљевима и начелима садржаним у Повељи Уједињених нација и Декларацији о начелима међународног права о пријатељским односима и сарадњи међу државама, у складу са Повељом Уједињених нација,

Свесни чињенице да се регрутовање, коришћење, финансирање и обука плаћеника врши у циљу активности којима се крше принципи међународног права, као што су суверена једнакост, политичка независност, територијални интегритет и право народа на самоопредељење,

Потврђујући да регрутовање, коришћење, финансирање и обуку плаћеника треба сматрати кривичним делом које представља повод за велику забринутост свих држава чланица, и да свако лице које изврши било које од ових кривичних дела, треба да буде кривично гоњено или изручено,

Уверени у неопходност развијања и унапређења међународне сарадње међу државама чланицама ради спречавања, кривичног гоњења и кажњавања ових кривичних дела,

Изражавајући забринутост због нових облика противзаконитих међународних активности које повезују трговце наркотицима и плаћенике у вршењу радњи насиља усмерених на подривање уставног поретка држава,

Такође уверени да би усвајање Конвенције против регрутовања, коришћења, финансирања и обуке плаћеника допринело искорењивању ових бесрамних активности и самим тим, поштовању циљева и начела садржаних у Повељи Уједињених нација,

Свесни да ће се питања која нису уређена овом конвенцијом даље регулисати у складу са правилима и начелима међународног права,

Споразумеле су се о следећем:

Члан 1.

За сврхе ове конвенције,

1. Плаћеник је лице:

(a) које је посебно регрутовано, у земљи или у иностранству, за борбу у оружаном сукобу;

(b) које је мотивисано да учествује у непријатељствима, ради остваривања личне користи, и коме је, заправо, у име или од стране учеснице у сукобу, обећана материјална накнада, која је значајно већа од накнаде, обећане или исплаћене борцима сличног ранга или положаја у оружаним снагама те стране;

(c) које није држављанин стране у сукобу нити има пребивалиште на територији коју контролише страна у сукобу;

(d) које није припадник оружаних снага стране у сукобу; и

(e) које није упутила држава која није страна у сукобу, по службеној дужности, као припадника својих оружаних снага.

2. Плаћеник је и свако лице које је у било којој другој ситуацији:

(a) посебно регрутовано, у земљи или у иностранству, с циљем учествовања у организованом акту насиља усмереном ка:

(i) свргавању владе или подривању уставног поретка државе, на било који други начин; или

(ii) подривању територијалног интегритета земље;

(b) мотивисано да учествује у сукобу превасходно ради остварења значајне личне користи и подстакнуто обећањем односно исплатом материјалне накнаде;

(c) није држављанин нити има пребивалиште у држави против које је такав акт усмерен;

(d) није упућено од стране државе по службеној дужности; и

(e) није припадник оружаних снага државе на чијој се територији врши такав акт.

Члан 2.

Свако лице које регрутује, користи, финансира или обучава плаћенике, дефинисане чланом 1. Конвенције, чини кривично дело у смислу ове конвенције.

Члан 3.

1. Плаћеник из члана 1. ове конвенције, који непосредно учествује у непријатељствима или у организованом акту насиља, у зависности од околности, врши кривично дело у смислу ове конвенције.

2. Овим чланом се ни на који начин не ограничава обим примене члана 4. Конвенције.

Члан 4.

Извршилац овог кривичног дела је лице које:

(a) покуша да изврши неко од кривичних дела из ове конвенције;

(b) је саучесник лица које врши или покуша да изврши неко од кривичних дела из ове конвенције.

Члан 5.

1. Државе чланице обавезују се да неће регрутовати, користити, финансирати или обучавати плаћенике и да ће такве радње инкриминисати, у складу са одредбама ове конвенције.

2. Државе чланице обавезују се да неће регрутовати, користити, финансирати или обучавати плаћенике са циљем супротстављања легитимном остваривању неотуђивог права народа на самоопредељење, како је предвиђено међународним правом, и предузеће, у складу са међународним правом, одговарајуће мере да спрече регрутовање, коришћење, финансирање или обуку плаћеника у ову сврху.

3. Државе чланице дужне су да предвиде одговарајући опсег казни за кривична дела из ове конвенције, водећи рачуна о тешкој природи ових дела.

Члан 6.

Државе чланице остварују сарадњу у спречавању кривичних дела из ове конвенције, посебно:

(а) предузимањем свих практично остваривих мера за спречавање припремања ових кривичних дела на својој територији, ради извршења на или ван своје територије, укључујући забрану противзаконитих активности појединаца, група и организација које подстрекавају, подстичу, организују или учествују у припремању ових кривичних дела;

(б) координацијом, када је то потребно, у примени административних и других мера ради спречавања вршења ових кривичних дела.

Члан 7.

Државе чланице сарађују у предузимању неопходних мера за примену ове конвенције.

Члан 8.

Свака држава чланица која основано сумња да је извршено неко од кривичних дела из ове конвенције, да је његово извршење у току или да ће оно бити извршено, чим до таквих сазнања дође, у складу са њеним националним законодавством, доставља релевантне информације оштећеној држави чланици, непосредно или преко генералног секретара Уједињених нација.

Члан 9.

1. Свака држава чланица предузима мере неопходне за заснивање своје надлежности за било које од кривичних дела која су предмет ове конвенције:

(а) која су извршена на њеној територији или на броду или у авиону, који су уписани у њен Регистар;

(б) која су извршили њени држављани или, ако то држава сматра прихватљивим, лица без држављанства, која бораве на њеној територији.

2. Свака држава чланица такође предузима мере неопходне за заснивање своје надлежности за кривична дела из чл. 2, 3. и 4. Конвенције, у случају када се окривљени налази на њеној територији, а не изручује га ни једној од држава наведених у ставу 1. овог члана.

3. Овом конвенцијом се не искључује било која кривична надлежност заснована у складу са националним законом.

Члан 10.

1. Пошто се увери да то околности налажу, свака држава чланица на чијој територији се налази окривљени, одређује му притвор, у складу са њеним законима, или предузима друге мере којима се обезбеђује његово присуство, у трајању колико је неопходно да се покрене кривични поступак или поступак изручења. Држава чланица без одлагања предузима предистражне радње ради утврђивања чињеница.

2. Када држава чланица, у складу са овим чланом, одреди притвор окривљеном или предузме друге мере из става 1. овог члана, она о томе, без одлагања, обавештава, непосредно или преко генералног секретара Уједињених нација:

(а) државу чланицу на чијој територији је извршено кривично дело;

(b) државу чланицу према којој је кривично дело било усмерено или покушано;

(c) државу чланицу чији је држављанин физичко или правно лице на које је кривично дело било усмерено или против кога је било покушано;

(d) државу чланицу, чији је окривљени држављанин, или, ако је окривљени лице без држављанства, државу на чијој територији има уобичајено пребивалиште;

(e) сваку државу чланицу за коју сматра да је неопходно да буде обавештена.

3. Свако лице према којем се предузимају мере из става 1. овог члана, има право:

(a) да без одлагања ступи у контакт са најближим надлежним представником државе чији је држављанин или, која је на други начин овлашћена да штити његова права или, ако се ради о лицу без држављанства, са представником државе на чијој територији има пребивалиште;

(b) да га посети представник те државе.

4. Одредба из става 3. овог члана не прејудицира право државе чланице да заснује надлежност, у складу са чланом 9. став 1(б), да упути позив Међународном комитету Црвеног крста да ступи у контакт и посети окривљеног.

5. Држава која спроводи преткривични поступак, како је предвиђено ставом 1. овог члана, обавештава одмах државе из става 2. овог члана о прикупљеним доказима и изјашњава се да ли намерава да врши надлежност.

Члан 11.

Сваком лицу против кога се води поступак због неког од кривичних дела из ове конвенције, гарантује се право на правично суђење током целог поступка, као и сва друга права и гаранције предвиђене законом државе у питању. Одговарајуће норме међународног права такође треба узети у обзир.

Члан 12.

Држава чланица на чијој територији се налази окривљени, дужна је да, уколико га не изручи, без изузетка и без обзира да ли је дело извршено на њеној територији, предмет достави надлежним органима ради спровођења кривичног поступка, у складу са поступком предвиђеним унутрашњим прописима те државе. Приликом доношења одлуке надлежни органи поступају на исти начин као у случају било ког другог тешког кривичног дела прописаног законом те државе.

Члан 13.

1. Државе чланице пружају једна другој најширу могућу помоћ у вези са кривичним поступком покренутим због кривичних дела из ове конвенције,

укључујући стављање на располагање свих доказа неопходних за вођење поступка. Закон државе чија се помоћ тражи примењује се у свим случајевима.

2. Одредбе става 1. овог члана не утичу на обавезе преузете неким другим споразумом о међународној правној помоћи.

Члан 14.

Држава чланица која спроводи кривични поступак против окривљеног, у складу са својим законима, обавештава генералног секретара УН, о коначном исходу поступка, који ту информацију прослеђује другим заинтересованим државама.

Члан 15.

1. Кривична дела из чл. 2, 3. и 4. Конвенције сматрају се делима за која је дозвољено изручење на основу било ког постојећег уговора о изручењу закљученог између држава чланица. Државе чланице обавезују се да, кривична дела подложна изручењу, укључе у сваки уговор о изручењу, који буде закључен између њих.

2. Ако држава чланица која условљава изручење постојањем уговора о изручењу, прими захтев за изручење од друге државе чланице са којом нема закључен такав уговор, може се одредити да ову конвенцију узме као правни основ за изручење у погледу кривичних дела из ове конвенције. Изручење подлеже и другим условима предвиђеним правом замољене државе.

3. Државе чланице, које не условљавају изручење постојањем уговора о изручењу, међусобно ће признати ова кривична дела као дела подложна изручењу, сходно условима предвиђеним правом замољене државе.

4. Ова кривична дела третираће се, за потребе изручења између држава чланица, као да су извршена, не само у месту извршења већ и на територији држава које су, у складу са чланом 9. ове конвенције, обавезне да заснују своју надлежност.

Члан 16.

Примена ове конвенције не утиче на:

- (а) правила о међународној одговорности држава;
- (б) право оружаних сукоба и међународно хуманитарно право, укључујући одредбе о статусу бораца или ратних заробљеника.

Члан 17.

1. Сваки спор који настане, између две или више држава чланица, у вези са тумачењем или применом одредби ове конвенције, који се не реши преговорима,

подноси се, на захтев једне од њих, на арбитражу. Ако у року од шест месеци, од дана подношења захтева за арбитражу, стране у спору нису у стању да се договоре о организовању арбитраже, било која од њих може покренути спор пред Међународним судом правде, на основу захтева сачињеног у складу са Статутом Суда.

2. Свака држава, у тренутку потписивања или ратификације ове конвенције, као и приликом накнадног приступања, може да изјави да се не сматра везаном ставом 1. овог члана. Остале државе чланице неће бити везане ставом 1. овог члана у односу прама оним државама чланицама које су ставиле такву резерву.

3. Свака држава чланица која је ставила резерву у складу са ставом 2. овог члана може, у сваком тренутку, повући ту резерву упућивањем обавештења генералном секретару Уједињених нација.

Члан 18.

1. Конвенција је отворена за потписивање свим државама до 31. децембра 1990. године у седишту Уједињених нација у Њујорку.

2. Конвенција подлеже ратификацији. Ратификациони инструменти депонују се код генералног секретара Уједињених нација.

3. Конвенција је отворена за приступање свим државама. Инструменти о приступању депонују се код генералног секретара Уједињених нација.

Члан 19.

1. Конвенција ступа на снагу тридесетог дана након датума депоновања двадесет другог инструмента о ратификацији или приступању код генералног секретара Уједињених нација.

2. За сваку државу која ратификује или приступа Конвенцији након депоновања двадесет другог инструмента о ратификацији или приступању, Конвенција ступа на снагу тридесетог дана након депоновања инструмента о ратификацији или приступању од стране те државе.

Члан 20.

1. Свака држава чланица може отказати Конвенцију упућивањем писаног обавештења генералном секретару Уједињених нација.

2. Отказ ступа на снагу годину дана од датума пријема обавештења о отказу од стране генералног секретара Уједињених нација.

Члан 21.

Оригинал ове конвенције, на арапском, енглеском, француском, кинеском, руском и шпанском језику, сви једнако аутентични, депонује се код генералног секретара Уједињених нација, који доставља оверене копије свим државама.

У ПОТВРДУ ЧЕГА доле потписани, прописно овлашћени од стране њихових влада, потписали су ову конвенцију, отворену за потписивање у Њујорку, 4. децембра 1989. године.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о потврђивању Међународне конвенције против регрутовања, коришћења, финансирања и обуке плаћеника садржан је у одредби члана 99. став 1. тачка 4. Устава Републике Србије, којом је прописано да Народна скупштина потврђује међународне уговоре када је законом предвиђена обавеза њиховог потврђивања.

II. РАЗЛОЗИ ЗБОГ КОЈИХ СЕ ПРЕДЛАЖЕ ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Међународна конвенција против регрутовања, коришћења, финансирања и обуке плаћеника усвојена је у Њујорку 4. децембра 1989. године, Резолуцијом Уједињених нација број 44/34. За државе чланице Уједињених нација, Конвенција је била отворена за потписивање годину дана након усвајања, закључно са 31. децембром 1990. године. У складу са својим чланом 19. Конвенција је ступила на снагу 20. октобра 2001. године, односно тридесетог дана након депоновања двадесет и другог инструмента о ратификацији или приступању код Генералног секретара УН, од стране држава чланица Уједињених нација.

Конвенцију је потписала Социјалистичка Федеративна Република Југославија, 12. децембра 1990. године, након чега је Савезна Република Југославија, чији је правни сукцесор Република Србија, дала сукцесорску изјаву на потпис, 12. марта 2001. године, и тиме потврдила да остаје потписница Конвенције.

Конвенцију су до сада ратификовале 33 државе, од чега 4 државе чланице Европске уније, и то Белгија, Хрватска, Италија и Кипар. Немачка, Пољска и Румунија су потписале Конвенцију, али је нису ратификовале.

Потврђивањем Међународне конвенције против регрутовања, коришћења, финансирања и обуке плаћеника Република Србија сврстала би се у групу земаља које регрутовање, коришћење, финансирања и обуку плаћеника санкционишу као кривично дело и као морално неприхватљиву форму ратовања. Законом о допунама Кривичног законика, који је објављен у „Службеном гласнику РС”, бр. 108/2014 од 10. октобра 2014. године, прописана су два нова кривична дела која се односе на учествовање држављана Републике Србије у рату или оружаном сукобу у иностранству и организовање учествовања држављана Републике Србије у рату или оружаном сукобу у иностранству, па самим тим није потребно усклађивање домаћег кривичног законодавства са текстом Конвенције.

У преамбули Међународне конвенције против регрутовања, коришћења, финансирања и обуке плаћеника прокламована је заштита неких од основних принципа међународног права, као што су суверена једнакост, политичка независност, територијални интегритет и право народа на самоопредељење. Такође, већ у овом делу текста Конвенције потврђује се сагласност држава чланица да регрутовање, коришћење, финансирање и обуку плаћеника треба сматрати кривичним делом, као и неопходност развијања и унапређења међународне сарадње ради спречавања ових кривичних дела, њиховог гоњења и кажњавања.

Међународна конвенција против регрутовања, коришћења, финансирања и обуке плаћеника дефинише плаћеника као лице:

а) „које је наменски регрутовано у иностранству, за борбу у оружаном сукобу;

б) које учествује у непријатељствима руководећи се намером да оствари личну корист и коме је, у име или од стране учеснице у сукобу, обећана материјална накнада, која је значајно већа од накнаде, обећане или исплаћене борцима сличног ранга или положаја у оружаним снагама те стране;

в) које није држављанин стране у сукобу, нити има пребивалиште на територији коју контролише страна у сукобу;

г) које није припадник оружаних снага стране у сукобу;

ђ) које није упутила држава која је страна у сукобу по службеној дужности као припадника својих оружаних снага”.

Конвенција забрањује регрутовања, коришћења, финансирања и обуку плаћеника као и само деловање плаћеника. Државе чланице Конвенције се обавезују да не регрутују, не користе, не финансирају и не обучавају плаћенике, као и да међусобно сарађују у спречавању (превенцији) кривичних дела утврђених Конвенцијом, што укључује и обавезу хапшења и екстрадиције плаћеника који се налазе на њиховој територији.

III. ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ КОНВЕНЦИЈЕ

Приступање Конвенцији не ствара финансијске обавезе за Републику Србију, па није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије.